

ÖĞRENCİ GERİ BİLDİRİMLERİ RAPORU

70

Katılımcı Öğrenci

%63,9

Olumlu Yanıt Oranı

Bu rapor, DEMEF'24 uygulaması sonrasında öğrencilerden alınan

kariyer farkındalığı ölçeği yanıtlarının tematik analizini içermektedir.

1. Genel Değerlendirme

560 Toplam Yanıt	242 (%43,2) Katılıyorum	116 (%20,7) Kesinlikle Katılıyorum	117 (%20,9) Kısmen Katılıyorum	85 (%15,2) Olumsuz Yanıt
---------------------	----------------------------	---------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------

Yanıt Dağılımı

Veriler, 70 öğrencinin turist rehberliği kariyer farkındalığına ilişkin 8 ifadeye verdiği yanıtlardan oluşmaktadır. Toplam 560 yanıt içinde en yüksek oran "Katılıyorum" seçeneğindedir. Bu seçenek 242 kez işaretlenmiş ve toplam yanıtların yaklaşık %43,2'sini oluşturmuştur. Bunu 116 yanıtla "Kesinlikle katılıyorum" (%20,7) ve 117 yanıtla "Kısmen katılıyorum/kısmen katılmıyorum" (%20,9) seçenekleri izlemiştir. Olumsuz yanıtlar ise daha sınırlı düzeydedir; "Katılmıyorum" 74 kez (%13,2), "Kesinlikle katılmıyorum" ise 11 kez (%2,0) işaretlenmiştir.

Olumlu Yanıt Oranı

"Katılıyorum" ve "Kesinlikle katılıyorum" seçenekleri birlikte ele alındığında toplam olumlu yanıt sayısı 358 olup tüm yanıtların yaklaşık %63,9'unu oluşturmaktadır. Olumsuz yanıtların toplamı 85 (%15,2) iken kararsız/orta düzey yanıtların oranı %20,9'dur. Bu dağılım, öğrencilerin genel olarak turist rehberliği kariyerine yönelik farkındalık düzeylerinin olumlu yönde yoğunlaştığını göstermektedir.

Madde Ortalamaları

Madde ortalamaları incelendiğinde en yüksek ortalamanın "Turist rehberliği kariyerim için mesleki bilgiye nasıl erişebildiğimin farkındayım" ifadesinde (ort. 3,89) olduğu görülmektedir. Bunu "Mesleki nitelikleri nasıl geliştirebildiğimin farkındayım" ifadesi 3,84 ortalama ile takip etmektedir. Buna karşılık en düşük ortalama "Mesleki gelişimle ilgili fırsatları nasıl değerlendirebildiğimin farkındayım" ifadesinde (3,43) görülmüştür. Genel ortalama 3,68 olup bu değer, kariyer farkındalığının orta-üst düzeyde ve olumlu eğilimli olduğunu göstermektedir.

2. Bulgular ve Değerlendirme

1

Güçlü Yönler — Mesleki Bilgiye Erişim ve Nitelik Geliştirme

Öğrenciler özellikle mesleki bilgiye erişim (ort. 3,89) ve mesleki niteliklerini geliştirme (ort. 3,84) konularında görece daha güçlü bir farkındalık geliştirmiştir. Bu durum, saha temelli uygulamaların öğrencilerin mesleği somut olarak tanımalarına ve mesleki yeterliklerini fark etmelerine katkı sağladığı şeklinde yorumlanabilir.

2

Geliştirilmesi Gereken Alanlar — Kariyer Planlama ve Fırsatları Değerlendirme

En düşük ortalama mesleki gelişim fırsatlarını değerlendirme ifadesinde (3,43) görülmüştür. Olumlu yanıt oranının %52,9 ile diğer maddelere kıyasla daha düşük, olumsuz yanıt oranının ise %22,9 ile daha yüksek olduğu bu madde; kariyer planlama, fırsatları değerlendirme ve güncel mesleki gelişmeleri izleme konularında öğrencilerin daha yapılandırılmış rehberliğe ihtiyaç duyduğunu ortaya koymaktadır.

3

DEMEF Uygulamasının Genel Etkisi

DEMEF uygulamasının öğrenciler üzerinde mesleki farkındalık açısından olumlu bir çıktı oluşturduğu; özellikle mesleğe ilişkin bilgiye ulaşma, mesleği daha iyi öğrenme ve mesleki nitelikleri geliştirme konularında destekleyici bir rol üstlendiği söylenebilir. "Kısmen katılıyorum/kısmen katılmıyorum" yanıtlarının yaklaşık beşte birlik orana sahip olması ise programın tüm öğrenciler üzerinde aynı güçte etki oluşturmadığını düşündürmektedir.

3. İyileştirme Önerileri

1

Kariyer Danışmanlığı ve Mentorluk

Sonraki DEMEF uygulamalarında saha deneyimlerinin yanında kariyer planlama oturumları, profesyonel turist rehberleri ile mezunlarla mentorluk etkileşimleri ve bireysel kariyer eylem planı hazırlama çalışmaları programa dâhil edilmelidir.

2

Mesleki Gelişim Fırsatları Bilgilendirmesi

Öğrencilere sertifika programları, yabancı dil gelişimi, uzmanlık eğitimleri, meslek odası süreçleri, staj/uygulama olanakları ve akademik gelişim fırsatları hakkında yapılandırılmış bilgilendirme yapılmalıdır.

3

Güncel Mesleki Gelişmeleri Takip Etme

Haftalık/aylık mesleki gündem takibi, mevzuat izleme, turizm haberleri analizi ve rehberlik mesleğinde güncel eğilimler oturumları programa eklenmelidir. Bu sayede öğrencilerin sektörel değişimleri izleme alışkanlığı kurumsallaşacaktır.

4

Farklılaştırılmış Uygulamalar

Sonraki döngülerde sınıf düzeyi, mesleki ilgi, kariyer hedefi ve hazırbulunuşluk düzeylerine göre farklılaştırılmış uygulamalar planlanmalı; gerçek turist gruplarıyla uygulama, profesyonel rehber eşliğinde saha gözlemi ve destinasyon temelli görevler artırılmalıdır.

5

Mesleki Niteliklerin Rubrikle İzlenmesi

Öğrencilerin mesleki nitelik gelişimi rubriklerle izlenmeli; anlatım, araştırma, saha davranışı, kültürel miras yorumu ve rehberlik becerilerine yönelik gelişim yıl bazında karşılaştırılmalıdır.

4. Tematik Özet ve PUKÖ Analizi

TEMA	BULGULARIN YORUMU	PUKÖ AÇISINDAN ANLAMI
Mesleki Bilgiye Erişim Farkındalığı	Öğrencilerin önemli bir bölümü mesleki bilgiye nasıl erişebildiğinin farkında olduğunu belirtmiştir. DEMEF, bilgi kaynaklarını tanıma ve mesleki bilgiye ulaşma yollarını kavrama süreçlerine katkı sağlamıştır.	Kontrol aşamasında güçlü bulunan bu kazanımın sürdürülebilirliği için mesleki veri tabanları, mevzuat kaynakları ve meslek örgütlerine yönelik sistematik yönlendirme yapılmalıdır.
Mesleki Planları Yönetme Farkındalığı	Olumlu yanıtların yanında kararsız ve olumsuz yanıtlar da dikkat çekmektedir. Öğrenciler hedef belirleme, kariyer basamaklarını tanıma ve uzun vadeli planlama konusunda daha fazla desteğe ihtiyaç duymaktadır.	Planlama aşamasında kariyer hedefi oluşturma ve bireysel kariyer eylem planı hazırlama bileşenlerinin güçlendirilmesi gerekmektedir.
Mesleği Daha İyi Öğrenme Farkındalığı	Öğrencilerin çoğunluğu turist rehberliği mesleğini daha iyi nasıl öğrenebileceğinin farkındadır. Saha uygulamaları deneyimsel öğrenmeye katkı sunmuştur.	Uygulama aşamasının güçlü işlediğini göstermektedir. Saha anlatımı, yerinde gözlem ve deneyim sonrası değerlendirme uygulamaları korunmalı ve çeşitlendirilmelidir.
Mesleki Destek Alma Farkındalığı	Öğrenciler mesleki konularda çevrelerinden nasıl destek alabileceklerine ilişkin farkındalık geliştirmiştir; ancak kurumsal ağlarla desteklenmesi önemlidir.	Önlem alma aşamasında profesyonel rehberler, mezunlar, meslek odaları ve sektör temsilcileriyle düzenli etkileşim sağlayacak mentorluk mekanizmaları oluşturulmalıdır.
Güncel Mesleki Gelişmeleri Takip Etme Farkındalığı	Olumlu yanıtlar bulunmakla birlikte kararsız ve olumsuz yanıtların varlığı, güncel gelişmeleri takip etme alışkanlığının yeterince kurumsallaşmadığını göstermektedir.	Kontrol aşamasında geliştirilmesi gereken alan olarak tespit edilmiştir. Haftalık/aylık mesleki gündem takibi ve mevzuat izleme oturumları programa eklenmelidir.
Mesleki Nitelikleri Geliştirme Farkındalığı	Olumlu farkındalık düzeyi görece yüksektir. DEMEF, anlatım, araştırma, saha davranışı ve rehberlik becerilerine yönelik gelişim ihtiyacını görünür kılmıştır.	Uygulama aşamasının etkili olduğunu göstermektedir. Mesleki nitelikler rubriklerle izlenmeli; gelişim yıl bazında karşılaştırılmalıdır.
Mesleği Yakından Tanımaya Yönelik Motivasyon	Öğrencilerin önemli bir kısmı turist rehberliği mesleğini yakından tanımaya motive olduğunu belirtmiştir. DEMEF mesleğe yönelik ilgi ve merakı desteklemiştir.	Uygulama aşamasının mesleki motivasyona olumlu yansıdığı görülmektedir. Gerçek turist gruplarıyla uygulama ve profesyonel rehber eşliğinde saha gözlemi artırılmalıdır.
Mesleki Gelişim Fırsatlarını Değerlendirme Farkındalığı	Verilerde görece en fazla geliştirilmesi gereken alan olarak öne çıkmaktadır. Öğrenciler fırsatları tanıma, seçme ve kariyer hedefleriyle ilişkilendirme konusunda rehberliğe ihtiyaç duymaktadır.	Bu bulgu doğrudan önlem alma aşamasına taşınmalıdır. Sertifika programları, yabancı dil gelişimi, staj olanakları ve akademik gelişim fırsatları hakkında yapılandırılmış bilgilendirme yapılmalıdır.
Genel Kariyer Farkındalığı Düzeyi	Genel ortalama 3,68 ile orta-üst düzeydedir. Olumlu yanıtların baskınlığı DEMEF'in genel farkındalığı desteklediğini göstermektedir; ancak kararsız yanıtların dikkate değer düzeyde olması homojen bir etki oluşmadığına işaret etmektedir.	PUKÖ döngüsü açısından program etkilidir; ancak öğrenci farklılıklarına göre kişiselleştirilmiş iyileştirmelere ihtiyaç vardır. Sınıf düzeyi ve kariyer hedefine göre farklılaştırılmış uygulamalar planlanmalıdır.

TEMA	BULGULARIN YORUMU	PUKÖ AÇISINDAN ANLAMI
Kararsız ve Olumsuz Yanıtların İyileştirme Sinyali	Kararsız ve olumsuz yanıtlar özellikle kariyer planlama, fırsatları değerlendirme ve güncel mesleki gelişmeleri izleme başlıklarında yoğunlaşmaktadır.	Bu bulgular PUKÖ'nün Önlem Al/İyileştir basamağı için kanıt niteliğindedir. Kariyer danışmanlığı, mentorluk, bireysel gelişim formları ve mesleki yönlendirme oturumları eklenerek döngü kapatılmalıdır.